

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักสองประการ คือ ประการแรกเพื่อศึกษาถึงความเข้าใจของแรงงานนอกระบบในเรื่องการประกันสังคม ตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 สำหรับแรงงานนอกระบบ ในจังหวัดเชียงใหม่ และประการที่สองเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกประกันสังคม สำหรับแรงงานนอกระบบ ตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 สำหรับแรงงานนอกระบบ ในจังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาเรื่องการเลือกประกันสังคมตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 สำหรับแรงงานนอกระบบ ในจังหวัดเชียงใหม่ ใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการออกแบบสอบถามจำนวน 400 ตัวอย่าง ประมาณค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับการศึกษาความเข้าใจเรื่องการประกันสังคมตามมาตรา 40 และปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกประกันสังคม ตามมาตรา 40 ใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

แรงงานนอกระบบ ในจังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งหมด 400 ตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.25 มีอายุเฉลี่ย 38.77 ปี สถานภาพสมรสมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.50 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประถมศึกษาส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 27.00 จะประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 42.50 รายได้ต่อเดือนเฉลี่ยรวมประมาณ 10,995.50 บาท/เดือน สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน

เมื่อจำแนกตามกลุ่มที่ทำประกันสังคมและที่ไม่ทำประกันสังคมมาตรา 40 พบว่า ในกลุ่มตัวอย่างที่ทำประกันสังคมมาตรา 40 จังหวัดเชียงใหม่ มีอายุเฉลี่ย 39.01 ปี สถานภาพสมรสมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.50 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 32.50 จะประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 54.50 มีเงินเดือนเฉลี่ยรวมประมาณ 9,684 บาท/เดือน สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน และในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทำประกันสังคมมาตรา 40 จังหวัดเชียงใหม่ มีอายุเฉลี่ย 38.53 ปี สถานภาพสมรสมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.50 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประถมศึกษาส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 24.00 จะประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 30.50 มีเงินเดือนเฉลี่ยรวมประมาณ 12,307 บาท/เดือน สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน

ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการประกันสังคม มาตรา 40 พบว่าในกลุ่มตัวอย่างที่ทำประกันสังคมมาตรา 40 ซึ่งจากผลการตอบคำถามปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำประกันสังคมส่วนใหญ่ตอบคำถามถูก จึงวิเคราะห์ได้ว่าส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องประกันสังคม ตามมาตรา 40 ระดับมาก และในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทำประกันสังคมมาตรา 40 ซึ่งจากผลการตอบคำถามปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทำประกันสังคมส่วนใหญ่ ตอบไม่ทราบ จึงวิเคราะห์ได้ว่าส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องประกันสังคม ตามมาตรา 40 ระดับน้อย

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในจังหวัดเชียงใหม่ โดยพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างการเลือกประกันสังคม มาตรา 40 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำประกันสังคมมาตรา 40 ได้รับสวัสดิการความคุ้มครองน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทำประกันสังคมมาตรา 40 คิดเป็นร้อยละ 73.50 โดยจะได้รับจากโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรคมามากที่สุด ร้อยละ 52.50 รองลงมา สวัสดิการกลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์หมู่บ้านร้อยละ 31.00 และสวัสดิการจากบริษัทประกันชีวิตภาคเอกชน ร้อยละ 3.50 ส่วนที่ไม่ได้รับสวัสดิการความคุ้มครอง ร้อยละ 26.50 ในการตัดสินใจเลือกทำประกันสังคม มาตรา 40 สาเหตุหลักที่ทำ คือ ทราบข้อมูลข่าวสารมีเพื่อน หรือ คนรู้จักชักชวน แนะนำให้ ร้อยละ 58.00 รองลงมา มีความสามารถที่จะจ่าย เพราะไม่แพง ร้อยละ 37.00 และ ทราบสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ ร้อยละ 26.50 โดยทราบแหล่งข้อมูลข่าวสารประกันสังคม มาตรา 40 ทุกคนโดยทราบจากครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนมากที่สุด ร้อยละ 52.00 รองลงมาอื่นๆทราบจากผู้ใหญ่บ้าน จากองค์การบริหารส่วนตำบลมีการกระจายข่าว ร้อยละ 46.50 และ ทราบจากเอกสารจากสำนักงานประกันสังคม จังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 32.50 ทางเลือกส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกในทางเลือกที่ 2 เพราะได้รับสิทธิประโยชน์มากกว่าหนึ่งสิทธิประโยชน์ คือชราภาพ ร้อยละ 96.50 ส่วนที่เลือกทางเลือกที่ 1 ร้อยละ 3.50 ด้านการจ่ายเงินสหทบประกันสังคมมาตรา 40 อยู่ในขณะนี้ส่วนใหญ่ คิดว่ามีความเหมาะสม ร้อยละ 96.00 และพบน้อยที่คิดว่าไม่เหมาะสม ร้อยละ 4.00 ช่องทางการชำระเงิน ส่วนใหญ่ จะเลือกชำระเงินในแต่ละเดือนกับทางสำนักงานประกันสังคมมาตรา 40 จังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 47.50 รองลงมา เลือกที่จะชำระอื่นๆ ร้านสะดวกซื้อต่างๆ 7-ELEVEN ฝากเงินจ่ายกับผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ไปรษณีย์ ร้อยละ 44.00 และชำระกับเจ้าหน้าที่ที่ออกไปเก็บนอกสถานที่ เช่น ในชุมชนต่างๆ ร้อยละ 8.50

ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกทำสิทธิประโยชน์ใดสิทธิประโยชน์หนึ่ง ตามมาตรา 40 ของกลุ่มตัวอย่างที่ทำประกันสังคมมาตรา 40 พบว่าส่วนใหญ่จะเลือกทำทางเลือกที่ 2 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกทำสิทธิประโยชน์ใดสิทธิประโยชน์หนึ่งตามมาตรา 40 รวมทั้ง 4 สิทธิประโยชน์ คือ สิทธิประโยชน์กรณีบำเหน็จชราภาพ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2.74 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เลือกทำ เพราะไม่ได้ทำประกันภัยชราภาพจากที่อื่น รองลงมาสิทธิประโยชน์กรณีเสียชีวิต ค่าเฉลี่ย 2.62

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เลือกทำเพราะไม่ได้รับค่าชดเชยจากที่อื่น รองลงมา กรณีการทดแทนการขาดรายได้เมื่อเจ็บป่วย ค่าเฉลี่ย 2.33 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เลือกทำเพราะไม่ได้รับค่าชดเชยจากการทำงาน และกรณีการทดแทนเมื่อทุพพลภาพ มีค่าเฉลี่ย 2.28 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เลือกทำเพราะ ไม่ได้รับค่าชดเชยจากที่อื่น ส่วนที่เลือกทางเลือกที่ 1 พบน้อยโดยมีปัจจัยย่อยสิทธิประโยชน์กรณีการทดแทนเมื่อทุพพลภาพ มีค่าเฉลี่ย 2.72 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เลือกทำเพราะ ไม่ได้รับค่าชดเชยจากที่อื่นมากที่สุด รองลงมากรณีการทดแทนการขาดรายได้เมื่อเจ็บป่วย มีค่าเฉลี่ย 2.65 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เลือกทำเพราะไม่ได้รับค่าชดเชยจากการทำงาน และสิทธิประโยชน์กรณีเสียชีวิตน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.48 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เลือกทำเพราะไม่ได้รับค่าชดเชยจากที่อื่น ต้องการมีเงินสงเคราะห์เก็บไว้ให้แก่ทายาท

กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทำประกันสังคมมาตรา 40 ด้านสวัสดิการจะได้รับสวัสดิการความคุ้มครองสูงร้อยละ 90.50 โดยจะได้รับจากโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรคมามากที่สุด ร้อยละ 80.50 รองลงมา สวัสดิการกลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์หมู่บ้าน ร้อยละ 76.50 และได้รับความคุ้มครองสวัสดิการจากบริษัทประกันชีวิต ร้อยละ 16.00 ส่วนที่ไม่ได้รับสวัสดิการความคุ้มครองพบน้อย ร้อยละ 9.50 ในการตัดสินใจไม่ทำประกันสังคมมาตรา 40 สาเหตุหลักที่ไม่ทำ คือ มีประกันจากที่อื่นแล้วจึงไม่ต้องการที่จะทำประกันสังคม มาตรา 40 ร้อยละ 79.00 รองลงมา ไม่เชื่อมั่นในระบบความคุ้มครองประกันสังคมมาตรา 40 ร้อยละ 28.00 และ ไม่ทราบสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ ร้อยละ 27.00 โดยทราบแหล่งข้อมูลข่าวสารประกันสังคม มาตรา 40 ร้อยละ 55.00 ทราบจากครอบครัว ญาติพี่น้องเพื่อนมากที่สุด ร้อยละ 31.50 รองลงมา ทราบจาก สื่อมวลชน (วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์) ร้อยละ 28.50 และ อื่นๆทราบจากผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 23.00 ส่วนที่ไม่ทราบแหล่งข้อมูลข่าวสารประกันสังคมมาตรา 40 ร้อยละ 45.00 โดยพบว่าไม่รู้จะติดตามข่าวสารจากที่ไหน ร้อยละ 19.50 รองลงมา ไม่เคยมีใครแนะนำให้รู้จัก ร้อยละ 16.00 และไม่สนใจจะทราบ ร้อยละ 11.50 ความสนใจในการเลือกทำประกันสังคมตามตรา 40 มีร้อยละ 30.50 โดยจะเลือกทำประกันสังคมมาตรา 40 ในอนาคตทางเลือกที่ 2 ร้อยละ 78.69 และทางเลือกที่ 1 ร้อยละ 21.31 ที่ไม่สนใจจะทำประกันสังคมมาตรา 40 ร้อยละ 69.50 ความเหมาะสมในการจ่ายเงินสบทบในแต่ละเดือนส่วนมาก คิดว่าการจ่ายเงินสบทบในแต่ละเดือนของประกันสังคมมาตรา 40 นั้นมีความเหมาะสม ร้อยละ 94.50 และที่คิดว่าไม่เหมาะสม ร้อยละ 5.50 ด้านความพร้อมในการจ่ายเงินสบทบประกันสังคม ตามมาตรา 40 ส่วนใหญ่ มีความพร้อมในการจะจ่ายเงินสบทบในแต่ละเดือนร้อยละ 62.00 และที่ไม่พร้อมในการจะจ่ายเงินสบทบในแต่ละเดือน ร้อยละ 38.00

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบที่ทำประกันสังคมมาตรา 40 ส่วนใหญ่ จะเลือกทำชุดสิทธิประโยชน์ในทางเลือกที่ 2 มากกว่าทางเลือกที่ 1 คือได้รับกรณีบำเหน็จชราภาพ เพิ่มส่วนใหญ่เลือกทำเพราะไม่ได้รับการชดเชยชราภาพจากที่อื่น แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างได้เห็นถึงความสำคัญ การวางแผนในการดำรงชีวิตในยามชราภาพมาก ดังนั้นรัฐบาลควรเข้ามาให้ความสำคัญ ในการเพิ่มค่าชดเชย ส่งเสริมการออมเงินเพื่อเป็นหลักประกันไว้ในยามชราภาพ
2. จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบที่ทำประกันสังคมมาตรา 40 ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการจ่ายเงินสมทบ เพราะค่าใช้จ่ายไม่แพง แสดงให้เห็นว่า การปรับโครงสร้างสิทธิประโยชน์มาตรา 40 และการปรับปรุงเบี้ยประกัน ได้สอดคล้องกับความต้องการและกำลังความสามารถในการจ่ายของแรงงานนอกระบบ
3. จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบที่ทำประกันสังคมมาตรา 40 ต้องการได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มจาก 5 กรณี เป็น 7 กรณี เหมือนแรงงานในระบบ แม้จะต้องเสียเงินเพิ่มเป็น 350 บาท/เดือนก็ตาม ดังนั้นรัฐบาลควรจะมีการปรับเพิ่มทางเลือกในชุดสิทธิประโยชน์ในแต่ละทางเลือกให้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้ตรงกับความต้องการของแรงงานนอกระบบต่อไป
4. จากการศึกษา กลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบในจังหวัดเชียงใหม่ ที่ไม่ทำประกันสังคมมาตรา 40 พบว่า ร้อยละ 45.00 ที่ไม่ทราบข้อมูลข่าวสารประกันสังคมมาตรา 40 เนื่องจากไม่รู้จะติดตามข่าวสารจากที่ไหนมากที่สุด ดังนั้นรัฐบาลควรเข้ามาให้ความสำคัญสนับสนุน การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายประกันสังคมมาตรา 40 ที่เปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่มีอาชีพอิสระ เพิ่มมากขึ้น
5. จากการศึกษา กลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบในจังหวัดเชียงใหม่ ที่ไม่ทำประกันสังคมมาตรา 40 พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 62.00 มีความพร้อมในการจ่ายเงินสมทบในแต่ละเดือน เนื่องจากเป็นจำนวนเงินที่ไม่มากสามารถจ่ายได้ในแต่ละเดือน ประกอบกับรัฐบาลช่วยจ่ายเงินอุดหนุนบ้าง ส่วน แสดงให้เห็นว่าในการปรับโครงสร้างค่าเบี้ยประกันสังคมมาตรา 40 ได้สอดคล้องกับกำลังความสามารถในการจ่ายของแรงงานนอกระบบมากขึ้น
6. จากการศึกษา กลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบในจังหวัดเชียงใหม่ ที่ไม่ทำประกันสังคมมาตรา 40 เห็นว่า มีประกันจากที่อื่นแล้วและไม่มั่นใจในระบบประกันสังคมมาตรา 40 เนื่องจากเป็นนโยบายของรัฐบาลชุดเดิม ดังนั้นรัฐบาลชุดใหม่ควรให้การสนับสนุน ประชาสัมพันธ์ สร้างความเชื่อมั่น ให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้เข้าร่วมและผู้สนใจจะเข้าร่วม เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจ ประกันคนต่อ ประกันสังคม มาตรา 40 ต่อไป